

KONFERENSPROGRAM

Ledarskap och följarskap

om samarbete i en komplex värld

Tisdag 25 augusti 2026
Södertörns högskola

Anmäl dig här

Om konferensen

Syftet med konferensen är att samla personer som har erfarenheter av att arbeta i komplexa och svårbedömda sammanhang och undersöka hur samarbete, ledarskap och följarskap tar form i praktiken. Konferensen bygger på konkreta exempel från deltagarnas egna erfarenheter. Vi kommer att arbeta med exempel på situationer där samarbete visat sig fungera oväntat väl – men också med tillfällen då det varit svårt, otydligt eller till och med konfliktfyllt. Genom att dela erfarenheter och gemensamt reflektera undersöker vi mönster och spänningar samt drar lärdomar som annars lätt förblir osynliga eller går oss förbi.

Välkommen! Under konferensen Ledarskap och följarskap – om samarbete i en komplex värld riktas ett särskilt intresse mot erfarenheter från totalförsvaret, räddningstjänsten, polisen, näringslivet, kommuner och frivilligorganisationer. Dessa verksamheter skiljer sig åt, men delar många gånger liknande villkor: osäkerhet och friktioner, beroenden mellan professioner, begränsade tidsförhållanden, knappa resurser och ett behov av att fatta beslut trots brist på fullständig information. Under en dag utforskar vi hur människor – både genom naturligt samspel och genom medvetet utformade strukturer och system – gemensamt skapar riktning och handlingskraft i situationer där regler och anvisningar inte räcker till. Vi undersöker yrkeskunnandets och omdömetts roll när framgångsrika samarbeten uppstår, och hur dessa påverkas av både följarskap och ledarskap. På konferensen inventeras olika perspektiv på ledarskap – följarskap med syfte att formulera praktisknära och relevanta forskningsfrågor.

Konferensens form speglar dess innehåll. Samtalen utgår från deltagarnas bidrag och leds av personer med egen erfarenhet från både arbetslivets praktik och forskning. De olika sessionerna präglas av gemensam utforskning snarare än presentation. Tanken är att olika perspektiv och aspekter får mötas och prövas mot varandra. Vår ambition är att skapa ett rum och en miljö där det går att tänka tillsammans – långsamt nog för att lyssna, men tillräckligt nära praktiken för att det ska kännas relevant. Målet är att utforska nya sätt att samarbeta, ta ansvar och skapa handlingskraft i komplexa situationer.

Konferensen arrangeras av Centrum för studier av militär och samhälle (CSMS) i samarbete med Nordic Followership, Institutionen för polisvetenskaper vid Södertörns högskola, Försvarsmakten och Stiftelsen IMIT.

Programöversikt

Konferens: Ledarskap och följarskap – om samarbete i en komplex värld
Tisdag 25 augusti 2026, Södertörns högskola

08:30–09:00	Registrering / kaffe
09:00–09:45	Välkommen och öppning av konferensen
10:00–10:45	Förmiddagssessioner 1
10:45–11:00	Rast och fika
11:00–11:45	Förmiddagssessioner 2
12:00–13:00	Lunch och mingel
13:10–13:30	Keynote: Rickard Wilhelmsson
13:30–14:00	Panelsamtal med medverkande i programmet
14:15–15:00	Eftermiddagssessioner 1
15:00–15:30	Fika
15:30–16:15	Eftermiddagssessioner 2
16:30–17:00	Avslutande samtal
17:00–17:30	Mingel
17:30–19:30	Gemensam middag och eventuell kvällspresentation

Centrum för Studier av Militär och Samhälle (CSMS) grundades 2011. Målsättningen är att genom mångdisciplinär forskning skapa nya kunskaper som är relevanta för praktiker, forskare, myndigheter och andra intresseorganisationer som verkar i totalförsvaret. Det handlar om att initiera och bedriva forskning, skapa möjligheter för forskningssamarbete nationellt såväl som internationellt samt skapa arenor för dialog mellan forskare och yrkesverksamma, myndigheter, organisationer och näringsliv. Information om CSMS forskning, aktiviteter och samarbeten finns på www.csms.se

Detaljerat program

08:30–09:00

Registrering / kaffe

09:00–09:45

Välkommen och öppning av konferensen

Peter Tillberg, föreståndare för CSMS (Centrum för Studier av Militär och Samhälle), Nils Ekedahl, prorektor Södertörns högskola, och Robert Demir, föreståndare för IMIT (Institute for Management of Innovation and Technology). Mer information om öppningsceremonin och övriga medverkande meddelas senare.

10:00–10:45 Förmiddagssessioner 1

10:00–10:45

Hur lär vi av varandra inom totalförsvaret? Om att leda, lära och utveckla tillsammans.

Vad är det som gör att utvecklingen av totalförsvaret går framåt? Kan vi inom det civila och det militära försvaret lära av varandra utan att veta vad som är rätt? Kan vi arbeta tillsammans och lära för ökad totalförsvarsförmåga i framtiden? Är historiken en tillgång eller ett hinder när vi lär av varandra?

Malin Dreifaldt arbetar med totalförsvarsplanering på Trafikverket. Hon har under drygt två decennier arbetat hos flera olika myndigheter inom totalförsvaret, framförallt med hantering av olika samhällsstörningar och med utbildning och övning.

10:00–10:45

Hur får vi våra JUMBOJET till organisationer att förvandlas till JAS?

Frågeställningar som utforskas under sessionen: Hur kan vi styra komplexa samhällsutmaningar mer effektivt och flexibelt? Vilka faktorer är viktigast för att lyckas leda stora samhällsutmaningar? Hur ser nästa generations beslutsstöd ut – och handlar det allt mer om bättre spelförståelse? Behöver vi ta större hänsyn till människors olika sätt att tänka när vi tillsätter roller?

Pär Karlsson är sociolog och har i nära 40 år arbetat med att analysera, utveckla och leda stora och komplexa verksamheter. Han har bland annat varit chef, förändringsledare, analytiker, effektivitetsrevisor och managementkonsult.

10:00–10:45

Innovation Speed – Om bottom up, top down och hastigheter i civilmilitära utvecklingsprocesser.

Vad är bottom-up innovation, egentligen? Var i en hierarkisk organisation uppstår innovationer och vem ges mandat att driva dem vidare? Vilken roll spelar enskilda medarbetare, team och mellanchefer när teknik, regelverk och operativa behov förändras snabbare än beslutsstrukturerna? Hur kan initiativ underifrån tas tillvara snarare än bromsas? Hur kan civila och militära aktörer hitta former för samarbete där olika tempo, kulturer och praktiker faktiskt möts?

Robert Demir är biträdande professor i strategi vid Linköpings universitet och föreståndare för IMIT (Institute for Management of Innovation and Technology). Han forskar om strategisk förändring och organisering av innovationer, med särskilt fokus på samspelet mellan snabbhet, förmågor och resurser samt samverkan mellan civila och militära aktörer. Robert koordinerar ett forskningsprogram om civilmilitära innovationer och leder ett projekt om reglering av tempo i innovationslabb och deras efterliv.

11:00–11:45 Förmiddagssessioner 2

11:00–11:45

Är en vänskapsrelation mellan chef och medarbetare en risk eller en tillgång?

Hur navigerar vi i relationer där rollerna skiftar över tid? Hur behålls vänskap när vi möts i medarbetar/chef-relationen? De flesta organisationer eftersträvar psykologisk trygghet och starka relationer på jobbet. Ändå behandlas vänskap mellan chef och medarbetare som en risk att hantera, snarare än en tillgång att förvalta. Vänner som blir kollegor bär med sig hela relationshistorien in i varje möte. Det kan vara både en tillgång och ett hinder.

Helena Eriksson Grönbek arbetar med ledarskap, medarbetarskap och teamutveckling inom flera branscher, senast bank, finans och fintech.

Charlotta Strand är beteendevetare och coach i skärningen mellan affär och människa, med affärsutveckling, styrelsearbete, föreläsningar och workshops.

11:00–11:45

Hierarkins begränsningar och alternativ under polisiära antiterroroperationer.

Hur skapas en tillräcklig överlappning av individuella problemvärldar, för att en kollektiv sådan ska kunna uppstå, så att rätt problem kan prövas och närmas med tillräckliga resurser i rätt tid, i en ständigt skiftande situation? Hur leds en insats i en heterarki, utifrån kunskap, närhet, förtroende och förmåga, när hierarkin gör beslutsgångarna för långsamma, osäkra och lättstörda av en motståndare som inte följer konventioner?

Ludvig Björklund doktorerar vid Centrum för praktisk kunskap och undersöker hur polisiära antiterrorenheter hanterar nya och hastigt föränderliga problem i relation till okonventionella motståndare. Han har mer än 25 års erfarenhet av operationer och systemutveckling från Försvarsmakten och Polismyndigheten, med insatser både i och utanför Sverige.

12:00–13:00

Lunch och mingel

Eftermiddagens program

13:10–13:30

Keynote: Rickard Wilhelmsson

Rickard Wilhelmsson arbetar som försvarsmaktsförvaltare och är chef för Försvarsmaktens specialistofficerare. Han samarbetar nära och dagligen med överbefälhavaren och har som en av sina främsta uppgifter att omvandla ÖB:s beslut till handling. Rickard har erfarenheter av att medverka i flera internationella insatser och har arbetat många år i specialförbanden.

13:30–14:00

Panelsamtal med medverkande i programmet

14:15–15:00 Eftermiddagssessioner 1

14:15–15:00

Hur bibehåller vi initiativtagandet i både genomförande och förvaltning?

Hur säkerställer vi i tider av allt fler och mer byråkratiska processer och utökade lager av kontrollsystem att medarbetare i organisationer fortsätter ha förmågan och viljan att ta egna initiativ? Och faktiskt vågar göra fel i sin strävan att driva organisationen framåt.

Peter Arnevall är förbundsdirektör och räddningschef vid Storstockholms brandförsvaret. Han har i många år varit med och utvecklat den kommunala räddningstjänstens ledningssystem och ledningsprocesser för att på nationell nivå kunna genomföra storskaliga räddningsinsatser i det komplexa samhället.

14:15–15:00

Hur vänder man en verksamhet som inte fungerar?

Vad är det egentligen som får en verksamhet att fungera och varför är det så svårt att se utifrån? Vad krävs för att människor ska ta ansvar, hjälpa varandra och stanna kvar? Vad krävs för att bygga en kultur som inte bara fungerar när allt rullar på, utan som håller när det verkligen prövas?

Ett samtal med Marie Fredsdotter, verksamhetschef inom vård och omsorg och utsedd 2024 till årets ledare inom demensvården. Samtalsledare: Christian Monö, Nordic Followership.

14:15–15:00

Att leda, följa och ta ansvar – om samverkan och gränsöverskridande lärande mellan akademi och polis

Vilka förutsättningar krävs för att samverka kring, organisera och leda en professionsutbildning när inblandade myndigheter präglas av olika uppdrag, mål och ethos? Hur formas ledarskap och följarskap när akademins kunskapslogik möter polisyrkets praktik och värdegrund?

Samtal mellan Hanna Mattei, biträdande avdelningsföreståndare, Lotta Victor Tillberg, docent i praktisk kunskap, och Magnus Granlund, polis, polislärare och doktorand, samtliga från Institutionen för polisvetenskaper, Södertörns högskola.

15:00–15:30

Fika

15:30–16:15 Eftermiddagssessioner 2

15:30–16:15

Kan ett alltför stort fokus på ledarskap underminera och motverka samarbete?

Vad händer med människors initiativförmåga när ansvaret för riktning och beslut koncentreras till ett fåtal individer? Hanterar människor konflikter olika beroende på om det finns en utpekad "ledare" eller ej? Hur upplever medarbetare organisationers fokus på ledarskap?

Christian Monö – Nordic Followership – har studerat och skrivit om naturligt ledar- och följarskap i snart 20 år. Han har även arbetat praktiskt med dessa frågor i olika chefspositioner inom näringslivet under många år.

15:30–16:15

På vilket sätt påverkar kulturen i en organisation dess förmåga till anpassning och relevans?

Hur formar organisationskulturen människors sätt att tolka sin omvärld, agera och förhålla sig till förändring? När stärker kulturen förmågan till initiativ, lärande och anpassning – och när riskerar den i stället att låsa fast organisationen i invanda mönster?

Hans Ilis-Alm är före detta yrkesofficer med erfarenhet från bland annat specialoperationsvärlden och flera års tjänstgöring i olika internationella miljöer. Han kombinerar numera deltidstjänst som strategilärare vid Försvarshögskolan med arbete i ett säkerhetsföretag.

15:30–16:15

När människor vill göra det lilla extra – om ledarskap, följarskap och viljan att vara sitt bästa

Vad är det som får människor att av egen kraft vilja bidra med sitt bästa? Och vad är det som riskerar att hämma engagemang, drivkrafter och ansvarstagande? Hur kan vi sätta ord på de hinder, förväntningar och mönster som påverkar människors möjlighet att vara sitt bästa?

Bosse Rahmström är yrkesofficer på Försvarsmaktens Ledningsregemente. Han har under de senaste 20 åren arbetat med officers- och förbandsutbildning, ofta med fokus på ledarskap och utbildningsfrågor.

Peter Tillberg är föreståndare på Centrum för studier av militär och samhälle och leder olika forskningsprojekt på temat yrkeskunnande och samarbete.

16:30–17:00

Avslutande samtal

17:00–17:30

Mingel

17:30–19:30

Gemensam middag och eventuell kvällspresentation

Konferensen avslutas senast 19:30.